

TALE

11. februar 2008

J.nr. 08-19-0011

Y 1

Beskæftigelsesministerens tale ved åbent samråd i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg den 20. februar.

Samrådsspørgsmål C:

"Hvilke initiativer vil regeringen tage for at sikre, at unge psykisk syge på starthjælp ikke er ringere stillet end de unge på kontanthjælp med samme problemer, for hvem der sidste år blev indført et tillæg til kontanthjælpen, jf. den skitserede problemstilling i vedlagte Ritzau-telegram fra d. 4. januar 2008?"

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Østergaard RV.

Regeringen tager de unge psykisk syges problemer meget alvorligt.

Men nu - som dengang loven blev behandlet - mener vi, at det handler om at give de unge mennesker behandlings- og beskæftigelsesrettede tilbud, frem for at fastholde dem på den passive forsørgelse.

Vi har som mål, at også mennesker med psykiske sygdomme skal have mulighed for at få et liv med arbejde, kolleger og socialt fællesskab.

Det er min holdning, at arbejde er normen, og samtidig en vigtig del af de fleste menneskers identitet. Og det mener jeg også gælder for de psykisk syge.

Derfor løser vi ikke problemerne for de psykisk syge ved bare at øge det generelle forsørgelsesniveau og fastholde dem i inaktivitet.

Det mente vi dengang, og det mener vi i dag.

Loven, der gav unge kontanthjælpsmodtagere med visse psykiske sygdomme en højere sats, var en opfølgning på en beslutning, som et flertal i Folketinget - udenom regeringen - vedtog den 2. juni 2006.

Starthjælpsmodtagere var direkte undtaget fra folketingsbeslutningen og blev derfor heller ikke medtaget i loven.

Regeringen fremsatte og stemte derfor også for lovforslaget, som en loyal udmøntning af flertallets beslutning. Oven i købet blev forslaget under behandlingen udvidet til også at omfatte unge kontanthjælpsmodtagere med borderline.

Vores tilslutning til loven betyder imidlertid ikke, at vi har ændret holdning og nu tilslutter os den skole, der siger, at problemerne bliver løst, bare vi hæver satserne.

Det er derfor heller ikke fra mig eller regeringen, der vil komme initiativer til at udvide målgruppen for loven til også at omfatte starthjælpsmodtagere.

Det er og bliver en misforståelse, at sygdom straks skal belønnes med fred og flere penge. De tænksomme iblandt os kan jo godt regne ud, at et forbedret helbred som konsekvens af den tankegang mødes med ufred og færre penge. Regeringen vil i stedet sætte målrettet ind over for den enkelte, så den enkelte kan gelejdes tættere på arbejdsmarkedet i et tempo, der passer til ham eller hende.

Følges de radikales forslag om at udvide mekanismen fra lovforslaget til starthjælpsmodtagerne – så bliver tingene

næsten som i gamle dage under SR-regeringen, hvor nyan-
komne udlændinge aldrig kom i arbejde.

Som bekendt arbejder regeringen på at få sygefraværet bragt
ned her i landet. Her viser forskningen klart, at det skader
chancerne for tilbagevenden, hvis den sygemeldte ”fredes”
på fuld tid.

Men det at være aktiv under en sygemelding fremmer i de
fleste situationer arbejdsfastholdelse, ligesom det fremmer
hurtigere raskmelding og modvirker udstødelse fra arbejds-
markedet. Regeringen tager forskningsresultaterne alvorligt
og vil kæmpe for delvis raskmelding, så kontanthjælpsmod-
tagere så hurtigt som muligt mødes med en beskæftigelses-
fremmende indsats. Vi skal ikke fokusere på sygdommen,
men på mulighederne – også når det gælder unge eller start-
hjælpsmodtagere.

Hvad særligt angår de lidt svagere grupper, iværksatte rege-
ringen i 2006 14 initiativer for sindslidende og andre udsatte
grupper. Initiativerne hed ”Nye veje til arbejde”. 8 af initia-
tiverne er rettet mod sindslidende for at få dem tættere på ar-
bejdsmarkedet.

Jeg vil her specielt fremhæve den ordning med personlig as-
sistance til sindslidende i erhverv, som vi gennemførte fra 1.
juli 2007 og efteruddannelsesprojekter for psykisk syge, så
de kan få styr på livet igen. Mange sindslidende vil netop
gerne arbejde og kan også gøre det i de perioder, hvor de er
korrekt medicinerede. De vil netop ikke parkeres på kontant-
hjælp.

Så det er ikke kun regeringen, der mener, at det er et fejlskud
at lade syge være i fred og blot betale sig fra det. Kommuner,
lægeforeninger, patientforeninger og arbejdsmarkedets parter
er enige i, at vi ikke blot skal lade de syge være syge.

Tværtimod. Vi skal gøre en aktiv indsats for at syge bevarer tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Lad mig så knytte nogle kommentarer til det telegram fra Ritzau, som er vedlagt samrådsspørgsmålet.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor nogen mener, at starthjælpen er diskriminerende forskelsbehandling. For det første gælder starthjælpen for alle, der ikke opfylder opholdsbetingelserne. Det har ingen betydning, hvilken etnisk baggrund den pågældende har.

Reglerne om starthjælp er inspireret af optjeningsprincippet, som gælder på mange områder. Der er en række ydelser, man ikke har ret til fra dag et. Man optjener fx ret til folkepension på baggrund af ophold i Danmark, og arbejdsløshedsdagpenge og sygedagpenge på baggrund af beskæftigelse i en periode.

Starthjælpen er indført på baggrund af optjeningsprincippet, sådan at mennesker, der bor i Danmark, først har ret til sociale ydelser på et højt niveau, når de har været i landet i syv ud af otte år.

Man skal holde sig for øje, at det ikke er enhver form for forskelsbehandling, der er ulovlig eller traktatkrænkende diskrimination.

Kun hvis forskelsbehandlingen er usaglig, vil man kunne tale om krænkende diskrimination. Fx er det jo lovligt at give unge lavere ydelser end voksne og at nægte børn alderspension.

I de fleste lande er der forskel på ydelserne på grund af optjeningsprincipper eller andet. Ydelsens størrelse afhænger ofte af, hvor mange år man har været på arbejdsmarkedet.

Regeringen mener, at det er et objektivt kriterium at differentiere ydelserne ud fra et optjeningsprincip, således som det fx sker ved starthjælp.

Af samme grund mener jeg, at det er helt forfejlet at tale om diskrimination i relation til denne lov. Og dermed også forfejlet at tale om ulovlig forskelsbehandling af de unge psykisk syge på henholdsvis starthjælp og kontanthjælp.

Hvis oppositionen er uenig i dette synspunkt, vil jeg dog være indstillet på at rulle retstilstanden på dette område tilbage til før vedtagelsen af den omdiskuterede lovændring.